


**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЕКОНОМІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедра економічної теорії**

**«ЗАТВЕРДЖУЮ»**
Декан економічного факультету
/Сержанов В.В./
«28» серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Зовнішньоекономічна діяльність та митна справа

Рівень вищої освіти: **другий(магістерський)**
Галузь знань: **07 Управління та адміністрування**
Спеціальність: **076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність**
Освітня програма: **Міжнародна комерція**
Статус дисципліни: **обов'язкова**
Мова навчання: **українська**

Ужгород 2020

Робоча програма навчальної дисципліни «**Експертиза товарів і послуг**» для здобувачів вищої освіти галузі знань **07 Управління та адміністрування** спеціальності **076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність** освітньої програми «**Міжнародна комерція**».


Розробник: Булеца Н. В., к.е.н., доцент кафедри економічної теорії

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри економічної теорії протокол № 9 від «26» червня 2020 р.

Завідувач кафедри економічної теорії Молнар Олександр Сергійович

Схвалено науково-методичною комісією економічного факультету

протокол № 7 від «28» серпня 2020 р.

Голова науково-методичної комісії  Шуліко А.О.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

| Найменування Показників | Розподіл годин за навчальним планом | |
|--|-------------------------------------|--------------------------|
| | Денна форма Навчання | Заочна форма навчання |
| Кількість кредитів ЄКТС –5 | Рік підготовки: | |
| Загальна кількість годин – 150 | 2-й | 2-й |
| Кількість модулів –2 | Семестр: | |
| Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи – 4.5 | 3-й | 3-й |
| | Лекції: | |
| | 38 | 10 |
| | Практичні (семінарські): | |
| | 36 | 8 |
| Вид підсумкового контролю: письмовий | Лабораторні: | |
| | - | - |
| Форма підсумкового контролю: екзамен | Самостійна робота: | |
| | 76 | 132 |

2. МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність та митна справа» є формування у студентів знань та вмінь щодо економічної сутності зовнішньоекономічної діяльності, етапів організації зовнішньоекономічної діяльності підприємств, основної документації, необхідної для здійснення ЗЕД, набуття практичних вмінь і навичок щодо аналізу та планування ЗЕД підприємств, контролювання та діагностування ЗЕД підприємств.

Відповідно до освітніх програм, вивчення даної дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- 1) розв'язувати різні ситуаційні задачі з поясненням вирішення та обґрунтування висновків прийнятого рішення на основі варіативного вибору;
- 2) здатність до виявлення змін у міжнародному середовищі та прогнозувати їх подальший розвиток;
- 3) аналіз основних трендів у зовнішньому економічному середовищі з визначенням їх впливу на комерційну діяльність підприємств;
- 4) здатність визначати, формулювати та розв'язувати проблеми, приймати обґрунтовані рішення;
- 5) аналіз конкурентного середовища підприємства;
- 6) ідентифікувати та оцінювати чинники глобального розвитку та їх вплив;
- 7) розробляти ефективну систему комунікації по просуванню товарів на послуг на міжнародному ринку;
- 8) вміння спілкуватися із нефаківцями, володіти навичками викладання.

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Передумовами вивчення навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність та митна справа» є наявність системних та ґрунтовних знань із суміжних курсів Менеджмент, Економіка підприємства. Вивчення курсу завершує вивчення навчальних дисциплін «Supplychain» менеджмент, Міжнародна торгівля, Ризики у міжнародній комерції та вимагає цілеспрямованої роботи над вивченням літературних джерел, активної роботи на лекціях і практичних заняттях, систематичної самостійної роботи та виконання індивідуальних завдань.

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітніх програм «Управління персоналом та економіка праці», «Міжнародна комерція», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

| Програмні результати навчання | Шифр ПРН |
|---|----------|
| Визначати, аналізувати проблеми в міжнародній комерції та розробляти заходи щодо їх вирішення. | ПРН 2 |
| Визначати та впроваджувати стратегічні плани розвитку суб'єктів господарювання у сфері міжнародної комерції. | ПРН 7 |
| Оцінювати продукцію, товари, послуги, а також процеси, що відбуваються в підприємницьких, торговельних та/або біржових структурах, і робити відповідні висновки для прийняття управлінських рішень. | ПРН 8 |
| Володіти методами регулювання ЗЕД, механізмами гармонізації митних процедур, розробляти і приймати рішення, спрямовані на забезпечення ефективності діяльності суб'єктів господарювання у сфері міжнародної комерції. | ПРН 9 |
| Вміти вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких, торговельних та/або біржових структур за умов | ПРН10 |

| | |
|---|--------|
| невизначеності та ризиків. | |
| Оцінювати кон'юнктуру світових ринків: товарів, послуг, робочої сили, капіталів, технологій, валютного ринку. | ПРН 12 |
| Проводити аналіз функціонування та розвитку суб'єктів господарювання, визначати функціональні сфери, розраховувати відповідні показники, які характеризують результативність їх діяльності. | ПРН13 |
| Уміти працювати як самостійно, так і в команді, орієнтуватися в міжнародному економічному середовищі, розуміти системні вимоги міжнародного технічного регулювання. | ПРН18 |
| Володіти професійними навичками реалізації товарознавчо-комерційних завдань щодо асортименту і якості товарів шляхом вирішення, переважно, діагностичних та евристичних задач діяльності. | ПРН 20 |
| Уміти оцінювати якість, створювати та вдосконалювати пропозицію основних груп товарів та послуг, з урахуванням вимог чинної національної та міжнародної законодавчої бази, системи міжнародного технічного регулювання, інтересів споживачів. | ПРН 25 |

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті після опанування навчальної дисципліни «Зовнішньоекономічна діяльність та митна справа»:

| Очікувані результати навчання з дисципліни | Шифр ПРН |
|--|-----------------|
| Ідентифікувати та вирішувати проблеми, що виникають у підприємств при зовнішньоекономічній діяльності | ПРН 2 |
| Розробляти стратегічні плани ведення зовнішньоекономічної діяльності | ПРН 7 |
| Здатність до прийняття ефективних управлінських рішень, урахуваючи стан підприємства | ПРН 8 |
| Вміти забезпечувати ефективне регулювання зовнішньоекономічної діяльності підприємства | ПРН 9 |
| Ідентифікувати та оцінювати ризики, що виникають у підприємств при проведенні зовнішньоекономічної діяльності | ПРН 10 |
| Здатність ідентифікувати зміни на міжнародному ринку, аналізувати кон'юнктуру ринків | ПРН 12 |
| Визначати ефективність діяльності підприємств при зовнішньоекономічній діяльності | ПРН 13 |
| Здатність до орієнтування в міжнародному економічному середовищі з розумінням усіх вимог міжнародного технічного регулювання | ПРН 18 |
| Здатність вчасно діагностувати та вирішувати проблеми, пов'язані з реалізацією товарознавчо-комерційних завдань | ПРН 20 |
| Вміти визначати оптимальну пропозицію основних груп товарів та послуг, враховуючи різні чинники ЗЕД | ПРН 25 |

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на практичних заняттях; модульні контрольні роботи; екзамен; виконання індивідуальних та групових навчально-дослідницьких завдань під час аудиторних занять та самостійної роботи що створюються на основі програмних результатів навчання; виконання тестових завдань.

Самостійна робота також включає: опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного

опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до практичних занять; систематизацію вивченого матеріалу перед іспитом; опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; побудову мультимедійних презентацій тощо.

До індивідуальної роботи у процесі вивчення навчальної дисципліни відносяться творчі й індивідуальні навчально-дослідні завдання, зокрема: підготовка реферативних матеріалів на актуальні теми професійно-орієнтованої проблематики з елементами наукового дослідження та його презентація; дослідження практичних ситуацій; розв'язування тестових завдань; пошук в комп'ютерних мережах додаткового навчального матеріалу до запропонованих викладачем тем; аналіз підручників; збір інформації та ознайомлення із зарубіжним досвідом, що стосується певної навчальної проблеми тощо.

Аудиторна, самостійна та індивідуальна робота здобувачів забезпечується всіма навчально-методичними засобами, необхідними для вивчення навчальної дисципліни чи окремої теми: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою та періодичними виданнями, дистанційною організацією навчання в системі Moodle, індивідуальними семестровими завданнями та методичними рекомендаціями для самостійної роботи; тестовими завданнями для контролю та самоконтролю знань, умінь і навичок.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Система оцінювання сформованих компетентностей у студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні, семінарські, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання сформованих компетентностей у студентів здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою. Контрольні заходи включають:

поточний контроль, що здійснюється протягом семестру під час проведення лекційних, практичних, семінарських занять і оцінюється сумою набраних балів (мінімальна сума, що дозволяє студенту скласти екзамен, – 35 балів);

модульний контроль, що проводиться з урахуванням поточного контролю за відповідний змістовий модуль і має на меті інтегровану оцінку результатів навчання здобувача після вивчення матеріалу з логічно завершеної частини дисципліни;

підсумковий/семестровий контроль, що проводиться у формі екзамену, відповідно до графіку навчального процесу.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Поточний контроль з даної навчальної дисципліни проводиться в таких формах: активна робота на лекційних заняттях; активна участь у виконанні практичних завдань; активна участь у дискусії та презентації матеріалу на семінарських, тестування, написання реферативних робіт тощо. Форми організації поточного контролю: індивідуальна, групова, фронтальна. Методи поточного контролю: усний та письмовий. Форма модульного контролю: написання модульної контрольної роботи, включаючи описові завдання та тести.

Критерії оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів. Загальними критеріями, за якими здійснюється оцінювання поза аудиторної самостійної роботи студентів, є: глибина і міцність знань, рівень мислення, вміння систематизувати знання за окремими темами, вміння робити обґрунтовані висновки, володіння категорійним апаратом, навички і прийоми виконання практичних завдань, вміння знаходити необхідну інформацію, здійснювати її систематизацію та обробку, самореалізація на практичних та семінарських заняттях.

Критеріями оцінювання індивідуальних завдань є: здатність проводити критичну та незалежну оцінку певних проблемних питань; вміння пояснювати альтернативні погляди та наявність власної точки зору, позиції на певне проблемне питання; застосування аналітичних підходів; якість і чіткість викладення міркувань; логіка, структуризація та обґрунтованість висновків щодо конкретної проблеми; самостійність виконання роботи; грамотність подачі матеріалу; використання методів порівняння, узагальнення понять та явищ; оформлення роботи.

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються різноманітні методи навчання: за джерелом інформації (словесні: розповідь, бесіда, лекція (оглядова, проблемна, тощо); наочні: ілюстрація, демонстрація; практичні); за логікою передачі і сприймання навчальної інформації (індуктивні, дедуктивні, аналітичні); за ступенем самостійності мислення здобувачів при засвоєнні знань (репродуктивні, пошукові, дослідницькі), метод «мозкового штурму» та ін.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю: перевірка рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і тестування) та індивідуальної (самостійної) роботи студента (практичний компонент – реферат, стаття, есе тощо).

Форма модульного контролю: модульні контрольні роботи.

Форма підсумкового семестрового контролю: екзамен.

Студенти вивчають дану дисципліну протягом семестру – два модулі. Модуль складається з одного змістовного модуля. В кінці змістового модуля (лекції, практичні заняття) виконується модульна контрольна робота.

Поточне та підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється за 100 бальною системою за модуль – по 50 балів за модульну контрольну роботу та 50 балів також виставляє викладач на підставі результатів перевірки рівня засвоєння теоретичного матеріалу дисципліни (теоретичний компонент оцінки, який складається з сумарних результатів проведених викладачем опитувань студентів і тестування) та індивідуальної (самостійної) роботи студента (практичний компонент – реферат, доповідь, стаття, есе тощо).

Критерії оцінювання знань та підсумкового контролю.

Оцінка знань, умінь та практичних навичок студента з навчальної дисципліни здійснюється за 100-бальною системою.

Оцінювання знань студентів здійснюється на основі результатів:

- поточного контролю знань;
- підсумкового контролю знань (залік/екзамен).

Поточний контроль знань студентів здійснюється за двома складовими:

- контроль систематичності та активності роботи студента протягом семестру;
- контроль за виконанням модульних завдань.

При контролі систематичності та активності роботи студента оцінці підлягають:

- відвідування семінарських занять;
- активність на семінарських заняттях;
- рівень засвоєння знань програмного матеріалу;
- підготовка і презентація рефератів, наукових доповідей, участь в олімпіадах тощо.

Максимальна оцінка контролю систематичності та активності роботи студента становить 10 балів.

Порядок оцінювання:

10 балів – відвідано не менше 90% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно».

7 балів – відвідано не менше 75% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно»

5 балів – відвідано не менше 60% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно».

3 балів – відвідано не менше 50% семінарських (практичних) занять та отримано оцінки «добре», «відмінно».

Систематичність та активність роботи всіх інших студентів оцінюється в «0»балів.

Оцінювання індивідуальної (самостійної) роботи здійснюється у межах 20 балів:

- **10 балів** – за підготовку рефератів, проектних та творчих робіт, а саме:

- за підготовку рефератів – до 3 балів за 1 роботу;

- проектних робіт – до 3 балів за 1 роботу;

- творчих робіт – до 3 балів за 1 роботу;

- **10 балів** – за участь в наукових конференціях, підготовку науково-дослідних статей та їх озвучення, опрацювання наукових статей та першоджерел, участь в олімпіадах та конкурсах, а саме:

- за участь в наукових конференціях – до 3 балів за 1 роботу;

- підготовку науково-дослідних статей та їх озвучення – до 2 балів за 1 роботу;

- опрацювання наукових статей та першоджерел – до 2 балів за 1 роботу;

- участь в олімпіадах та конкурсах – до 3 балів за 1 роботу.

Модульний контроль

Протягом семестру студенти виконують одне модульне завдання, яке оцінюється в діапазоні від 0 до 50 балів.

Модульне завдання виконується у вигляді письмової контрольної роботи і включає два теоретичні питання та можливо тести;

Недоліки та помилки, якими вважаються:

- неохайне оформлення роботи, незагальноприйняті скорочення, незрозумілий почерк (мінус 5 балів);

Максимальна оцінка одного модульного контролю становить 50 балів.

В разі невиконання завдань поточного контролю з об'єктивних причин студент має право за дозволом декана скласти їх протягом двох тижнів після виникнення заборгованості.

Підсумкова оцінка з дисципліни

Контроль успішності студента здійснюється з використанням методів і засобів що визначаються університетом. Академічні успіхи студента визначаються за допомогою системи оцінювання, що використовується в УжНУ, реєструється прийнятим в університеті чином з обов'язковим переведенням оцінок до національної шкали та шкали ECTS.

За результатами підсумкової атестації зі змістового модуля (дисципліни) результати оцінювання перераховуються в шкалу оцінювання ECTS та національну шкалу за системою:

Семестрова оцінка є середньоарифметичною сумою балів двох змістових модульних контролів. Наприклад, студент за результатами першого модульного контролю набрав 80 балів; за результатами другого модульного контролю отримав 100 балів; семестрова оцінка у подібному випадку складе: $(80+100)/2 = 90$ (за шкалою ЄКТС – «А»; за розширеною національною шкалою – «відмінно»).

Студент, який в результаті поточного оцінювання, або підсумкового контролю за змістовними модулями отримав більше 60 балів і отриманий бал його влаштовує, має право не складати екзамен із дисципліни. У такому випадку в заліково-екзаменаційну відомість заноситься загальна підсумкова оцінка. При умові, що студент(ка) хоче покращити підсумкову оцінку за модуль з дисципліни, він (вона) має складати екзамен.

Студент, який в результаті підсумкового оцінювання отримав менше **60 балів зобов'язаний** складати екзамен із дисципліни. У разі, коли відповіді студента під час заліку оцінені менш ніж **60 балів**, він (вона) рахуються такими, що не здали підсумковий контроль.

Оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за шкалою, наведеною в таблиці

Шкала оцінювання навчальних досягнень

| Сума балів за всі види навчальної діяльності | Оцінка ECTS | Оцінка за національною шкалою | |
|--|-------------|--|---|
| | | для екзамену, курсового проекту (роботи), практики | для заліку |
| 90 – 100 | A | відмінно | зараховано |
| 82-89 | B | добре | |
| 74-81 | C | | |
| 64-73 | D | задовільно | |
| 60-63 | E | | |
| 35-59 | FX | незадовільно з можливістю повторного складання | не зараховано з можливістю повторного складання |
| 0-34 | F | незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни | не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни |

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

| Поточне оцінювання та самостійна робота | | | | | | | Модульна контрольна робота | Сума |
|---|----|----|----|----|----|-----|----------------------------|------|
| T1 | T2 | T3 | T4 | T5 | T6 | ICP | 50 | 100 |
| 6 | 6 | 7 | 7 | 7 | 7 | 10 | | |

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

| Поточне оцінювання та самостійна робота | | | | | | | Модульна контрольна робота | Сума |
|---|----|----|-----|-----|-----|-----|----------------------------|------|
| T7 | T8 | T9 | T10 | T11 | T12 | ICP | 50 | 100 |
| 7 | 7 | 7 | 7 | 6 | 6 | 10 | | |

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

| Вид діяльності здобувача вищої освіти | Модуль 1 | | Модуль 2 | |
|---|-----------|---------------------------------------|-----------|---------------------------------------|
| | Кількість | Максимальна Кількість балів (сумарна) | Кількість | Максимальна Кількість балів (сумарна) |
| Практичні (семінарські) заняття | 6 | 40 | 6 | 40 |
| Доповіді згідно переліку індивідуальних завдань | 1 | 10 | 1 | 10 |
| Модульна контрольна робота | 1 | 50 | 1 | 50 |
| Разом | | 100 | | 100 |

До модульного контрольного оцінювання допускаються всі здобувачі, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – здобувачі, які отримали не менше 35 балів. При визначенні оцінки за модуль враховуються результати МКР та поточного контролю під час практичних, самостійної та індивідуальної роботи. До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються здобувачі, які не виконали усі види обов'язкових практичних робіт, передбачених робочою програмою, а також підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Здобувач, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (0-34 бали), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку принаймні до показника FX (≥ 35 балів) під час чергування викладача на кафедрі. Без такого покращення він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

У наведеній нижче таблиці вказано критерії, за якими визначається рівень навчальних досягнень здобувача та відповідні відсотки за виконану роботу. Слід вважати, що знання, уміння та навички здобувача відповідають певному рівню навчальних досягнень, якщо вони відповідають критерію, вказаному для цього рівня, та критеріям для всіх попередніх рівнів.

| Рівні навчальних досягнень | Відсотки | Критерії оцінювання навчальних досягнень |
|----------------------------|----------|--|
| F | 0-35% | Здобувач: Дає неправильні відповіді на всі запитання передбачені програмовим матеріалом, у наведенні прикладів і не може їх виправити, не знайомий з основною літературою; не розуміє сутності основних категорій; не дає правильної відповіді на додатково поставлені запитання |
| FX | 35-59% | Здобувач: Розпізнає окремі об'єкти, явища і факти предметної галузі та може фрагментарно відтворити знання про них; Має фрагментарні знання незначного загального обсягу (менше половини навчального матеріалу) за відсутності сформованих умінь та навичок |

| Рівні навчальних досягнень | Відсотки | Критерії оцінювання навчальних досягнень |
|----------------------------|-----------|--|
| Е | 60-63 % | Здобувач: Пояснює основні поняття навчального матеріалу; Може самостійно відтворити значну частину навчального матеріалу; вміє за зразком виконати основне навчальне завдання |
| Д | 64-73% | Здобувач: Вміє застосовувати вивчений матеріал у стандартних ситуаціях; Може пояснити основні методи контролю навчальних досягнень, що використовуються та наводити власні приклади на підтвердження деяких тверджень; Вміє виконувати навчальні завдання передбачені програмою |
| С | 74-81 % | Здобувач: добре володіє навчальним матеріалом, застосовує знання на практиці; самостійно знаходить і виправляє допущені помилки; може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання навчального завдання |
| В | 82-89 % | Здобувач: Вміє систематизувати і узагальнювати отримані відомості; Володіє міцними знаннями, самостійно визначає проміжні етапи власної навчальної діяльності, аналізує нові факти, явища; Вміє самостійно знаходити додаткові відомості та використовує їх для реалізації поставлених перед ним навчальних завдань, судження його логічні і достатньо обґрунтовані; Має сформовані навички використання методів навчання і виховання |
| А | 90 - 100% | Здобувач: Має стійкі системні знання та творчо їх використовує у процесі навчальної діяльності; Вміє планувати особисту навчальну діяльність, оцінювати результати власної практичної роботи; Вміє самостійно знаходити джерела різноманітних відомостей і використовувати їх відповідно до мети і завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння у нестандартних ситуаціях; вміє виконувати завдання, не передбачені в навчальній програмі; має стійкі навички використання методів контролю навчальних досягнень вільно опановує та використовує сучасні методи навчання і виховання, а також інформаційно-комунікаційні технології для поповнення власних знань та розв'язування професійно-орієнтованих завдань |

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність: сутність, особливості, напрями розвитку в Україні

1. Поняття ЗЕД, основні суб'єкти та об'єкти
2. Напрями здійснення зовнішньоекономічних операцій
3. Основні фактори впливу на ЗЕД, основні принципи ЗЕД
4. Концепція зовнішньоекономічної політики в Україні

Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні

1. Мета, завдання, інструменти та суб'єкти регулювання ЗЕД
2. Політика вільної торгівлі та протекціонізм
3. Державне регулювання ЗЕД: сутність, методи
4. Нетарифне митне регулювання

Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності

1. Сутність та принципи митно-тарифного регулювання в Україні
2. Мито: види, ставки, функції. Поняття митної вартості
3. Механізм нарахування та види митних платежів

Тема 4. Митний режим

1. Види митних режимів
2. Система митного контролю
3. Митне оформлення товарів
4. Митна документація

Тема 5. Зовнішньоекономічні контракти

1. Сутність договірних відносин підприємств на зовнішньому ринку та їх особливості.
Регулювання укладання митних договорів
2. Види зовнішньоекономічних контрактів, їх класифікація
3. Проведення переговорів та укладання угод з іноземними партнерами

Тема 6. Структура та зміст зовнішньоекономічних контрактів купівлі-продажу

1. Умови поставок товарів. Суть «Інкотермс»
2. Характеристика умов груп E, F, C, D
3. Типові контракти в міжнародній торгівлі

Модуль 2

Тема 7. Посередницькі операції на зовнішніх ринках

1. Зміст, переваги та недоліки залучення посередників
2. Класифікація посередників на зовнішніх ринках
3. Організація збуту та винагорода посередникам

Тема 8. Цінова політика у зовнішньоекономічній діяльності

1. Особливості цінової політики на зовнішньому ринку
2. Фактори ціноутворення у зовнішньоекономічній діяльності
3. Цінові стратегії на зовнішньому ринку та методи встановлення цін

Тема 9. Умови та розрахунки при зовнішньоекономічних операціях

1. Валютні умови контрактів
2. Валютні ризики, умови їх виникнення. Страхування ризиків
3. Формування платежів у міжнародних розрахунках
4. Засоби та форми розрахунків

Тема 10. Міжнародні перевезення

1. Транспортне забезпечення ЗЕД
2. Фрахт та страхування міжнародних перевезень. Організація перевезень
3. Основні види міжнародних перевезень

Тема 11. Організація підприємств з іноземним капіталом

1. Сутність спільних підприємств
2. Умови та порядок створення підприємств з іноземними інвестиціями
3. Фінансові аспекти функціонування підприємств з іноземним капіталом

Тема 12. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності

1. Сутність та види аналізу ЗЕД
2. Аналіз ЗЕД країни, регіону, галузі та підприємства
3. Ефективність ЗЕД
4. Показники ефективності експортно-імпортних операцій

6.2. Структура навчальної дисципліни

| Назви змістових модулів і тем | Кількість годин | | | | | |
|---|----------------------|-------------------------|-------------|----------------------|-------------------|----|
| | Денна форма навчання | | | | | |
| | Усього | у тому числі | | | | |
| лекції | | практичні (семінарські) | лабораторні | індивідуальна робота | самостійна робота | |
| 3-й семестр | | | | | | |
| Модуль 1 | | | | | | |
| Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність: сутність, особливості, напрями розвитку в Україні | 4 | 2 | 2 | | | 6 |
| Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні | 4 | 2 | 2 | | | 6 |
| Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності | 8 | 4 | 4 | | | 6 |
| Тема 4. Митний режим | 4 | 2 | 2 | | | 6 |
| Тема 5. Зовнішньоекономічні контракти | 8 | 4 | 4 | | | 7 |
| Тема 6. Структура та зміст зовнішньоекономічних контрактів купівлі-продажу | 6 | 2 | 4 | | | 7 |
| Модульна контрольна робота | | 2 | | | | |
| Разом за модуль | 36 | 18 | 18 | | | 38 |
| Модуль 2 | | | | | | |
| Тема 7. Посередницькі операції на зовнішніх ринках | 4 | 2 | 2 | | | 7 |
| Тема 8. Цінова політика у зовнішньоекономічній діяльності | 6 | 4 | 4 | | | 7 |
| Тема 9. Умови та розрахунки при зовнішньоекономічних операціях | 6 | 4 | 4 | | | 6 |
| Тема 10. Міжнародні перевезення | 4 | 2 | 2 | | | 6 |
| Тема 11. Організація підприємств з іноземним капіталом | 4 | 2 | 2 | | | 6 |
| Тема 12. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності | 8 | 4 | 4 | | | 6 |
| Модульна контрольна робота | | 2 | | | | |
| Разом за модуль | 38 | 20 | 18 | | | 38 |
| Разом за семестр | 150 | 38 | 36 | | | 76 |

6.2.1. Структура навчальної дисципліни

| Назви змістових модулів і тем | Кількість годин | | | | |
|---|-----------------------|--------------|-------------------------|-------------|----------------------|
| | Заочна форма навчання | | | | |
| | Усього | у тому числі | | | |
| | | Лекції | практичні (семінарські) | лабораторні | індивідуальна робота |
| Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність: сутність, особливості, напрями розвитку в Україні | | 2 | | | 11 |
| Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні | | | 2 | | 11 |
| Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності | | 2 | | | 11 |
| Тема 4. Митний режим | | | 2 | | 11 |
| Тема 5. Зовнішньоекономічні контракти | | 2 | | | 11 |
| Тема 6. Структура та зміст зовнішньоекономічних контрактів купівлі-продажу | | | 2 | | 11 |
| Тема 7. Посередницькі операції на зовнішніх ринках | | | | | 11 |
| Тема 8. Цінова політика у зовнішньоекономічній діяльності | | 2 | | | 11 |
| Тема 9. Умови та розрахунки при зовнішньоекономічних операціях | | | 2 | | 11 |
| Тема 10. Міжнародні перевезення | | 2 | | | 11 |
| Тема 11. Організація підприємств з іноземним капіталом | | | | | 11 |
| Тема 12. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності | | | | | 11 |
| Разом | 150 | 10 | 8 | | 132 |

6.3. Темі практичних занять

| № з/п | Назва теми | Кількість Годин | |
|-------|---|-----------------|--------|
| | | денна | Заочна |
| 1 | Тема 1. Зовнішньоекономічна діяльність: сутність, особливості, напрями розвитку в Україні | 2 | |
| 2 | Тема 2. Система регулювання зовнішньоекономічної діяльності в Україні | 2 | 2 |
| 3 | Тема 3. Митно-тарифне регулювання зовнішньоекономічної діяльності | 4 | |
| 4 | Тема 4. Митний режим | 2 | 2 |
| 5 | Тема 5. Зовнішньоекономічні контракти | 4 | |
| 6 | Тема 6. Структура та зміст зовнішньоекономічних контрактів купівлі-продажу | 4 | 2 |

| | | | |
|--------------|--|-----------|----------|
| 7 | Тема 7. Посередницькі операції на зовнішніх ринках | 2 | |
| 8 | Тема 8. Цінова політика у зовнішньоекономічній діяльності | 4 | |
| 9 | Тема 9. Умови та розрахунки при зовнішньоекономічних операціях | 4 | 2 |
| 10 | Тема 10. Міжнародні перевезення | 2 | |
| 11 | Тема 11. Організація підприємств з іноземним капіталом | 2 | |
| 12 | Тема 12. Аналіз зовнішньоекономічної діяльності | 4 | |
| Разом | | 36 | 8 |

6.4. Самостійна робота

| № з/п | Назва теми | Кількість годин | |
|--------------|--|-----------------|------------|
| | | денна | заочна |
| 1 | Форми та напрями зовнішньоекономічних зв'язків в Україні | 9 | 16 |
| 2 | Етапи становлення та основні напрями розвитку ЗЕД в Україні | 9 | 16 |
| 3 | Валютне регулювання ЗЕД | 10 | 17 |
| 4 | Об'єкти та інструменти валютного регулювання ЗЕД | 9 | 16 |
| 5 | Етапи здійснення експортно-імпортних угод | 9 | 16 |
| 6 | Умови контрактів ЗЕД: обов'язкові, додаткові. Їх зміст та характеристика | 10 | 17 |
| 7 | Міжнародні товарні ринки | 10 | 17 |
| 8 | Міжнародні орендні операції | 10 | 17 |
| Разом | | 76 | 132 |

Індивідуальна робота студентів:

- виконання індивідуального завдання (презентація);
- розв'язування розрахункових та тестових завдань.

Виконання індивідуального завдання кожним студентом. Цей вид робіт спрямований на підготовку презентаційного матеріалу, щодо тем (розділів, питань) самостійного опрацювання (наведені вище).

Самостійна робота також включає:

опрацювання теоретичних основ прослуханого лекційного матеріалу; вивчення окремих тем питань, що передбачені для самостійного опрацювання; поглиблене вивчення літератури на задану тему та пошук додаткової інформації; підготовка до семінарських (практичних) занять; систематизацію вивченого матеріалу перед іспитом; опрацювання та підготовку огляду опублікованих у фахових та інших виданнях статей; переклад іноземних джерел встановленої тематики; розроблення мультимедійних презентацій тощо.

Перелік тем для самостійної роботи студента:

1. Форми та напрями зовнішньоекономічних зв'язків в Україні
2. Етапи становлення та основні напрями розвитку ЗЕД в Україні
3. Валютне регулювання ЗЕД
4. Об'єкти та інструменти валютного регулювання ЗЕД
5. Етапи здійснення експортно-імпортних угод
6. Умови контрактів ЗЕД: обов'язкові, додаткові. Їх зміст та характеристика
7. Міжнародні товарні ринки
8. Міжнародні орендні операції

9. Державні органи управління ЗЕД в Україні
10. Підвищення ефективності зовнішньоекономічної діяльності
11. Загальна характеристика міжнародних фінансових організацій
12. Комерційні переговори, пошук та перевірка ділових партнерів
13. Оцінка економічної ефективності діяльності спільних підприємств
14. Маркетинг у керуванні ЗЕД

7. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Дідківський М.І. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства: Навч.посіб. – К.: Знання, 2006. – 462 с.
2. Дроздова Г.М. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності підприємства: Навчальний посібник. – К.:ЦУЛ, 2002. – 172 с.
3. Козак Ю.Г. Зовнішньоекономічна діяльність. – К.: Центр навчальної літератури, 2018. – 292 с.
4. Менеджмент зовнішньоекономічної діяльності: Підручник/ За ред. О.А. Кириченка. – К.:Знання, 2005. – 493 с.
5. Новицький В.Є. Міжнародна економічна діяльність України: Підручник. – К.: КНЕУ, 2003. – 948 с.
6. Панченко В., Денисенко М., Федорак В. Управління зовнішньоекономічною діяльністю підприємства. – К.:Кондор, 2020. – 384 с.
7. Тюріна Н., Карвацька Н. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства. – К.: Центр навчальної літератури, 2019. – 408 с.
8. Управління зовнішньоекономічною діяльністю: Навч. Посібник/ За заг. Ред.. А.І. Кредісова. – К.:ВІРА-Р, 2002. – 552 с.

Допоміжна література

1. Вічевич А.М., Матвеев М.Е., Максимець О.В. Основи зовнішньоекономічної діяльності. Навчальний посібник. – Львів: Афіша, 2004. – 272 с.
2. Кривов'язюк І.В. Зовнішньоекономічна діяльність підприємства:Навч. Посіб. – 3-тє вид., перероб. і доп. – К.: Знання-Прес, 2002. – 384 с.
3. Рум'янцев А.П., Рум'янцева Н.С. Зовнішньоекономічна діяльність: Навч. Посібник. – К.: Центр навчальної літератури, 2004. – 384 с.